Dosar nr. 2- 8829/2026
2-26061706-12-2-15052026

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

14 iulie 2026 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău, sediul Central
Instanța de judecată compusă din:
Președintele ședinței, judecătorul Mihaela Scripliuc
Grefier Anghelina Roibu

examinând în ședință publică cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Mincev și Vasile Parfene împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t :

La 12 mai 2026, Dorin Mincev și Vasile Parfene au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, au indicat că, Dorin Mincev și Vasile Parfene sunt locuitorii r-nului ***** respectiv, sat. *****.

La fel, au menționat că, la 18 iulie 2014, orele 01:00-09:00 aflându-se în mun. Cahul, reclamanții au fost torturați de doi colaboratori de poliție ai Inspectoratului de Poliție Cahul pe nume Constantin Stănilă și Dumitru Vancea.

Au afirmat că, urmare torturii la care au fost supuși, ambii reclamanți au suportat leziuni corporale, suferințe fizice, psihice și morale. În momentul când au fost supuși torturii Dorin Mincev avea vârsta de 20 ani, iar Vasile Parfene avea vârsta de 26.

Au relatat că, în legătură cu fapta ilicită comisă împotriva reclamanților, la 22 iulie 2014 Procuratura r-lui Cahul a pornit urmărire penală în cauza penală nr. 2014158061 intentată în baza art. 166^1 din Codul penal – Tortura, tratament inuman sau degradant.

Au susținut că, în cadrul instrumentării acestei cauze penale, Constantin Stănilă și Dumitru Vancea au fost puși sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de 166^1 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, iar reclamanții au fost recunoscuți în calitate de părți vătămate.

Au invocat că, în luna octombrie a anului 2015, urmărirea penală în cauza penală a fost finalizată, iar la 12 octombrie 2015 cauza penală a fost transmisă spre examinare la Judecătoria Cahul, judecător D. Fujenco, nr. dosarului 1-325/15.

Accentuează că, în cadrul examinării cauzei penale vizate în prima instanță, la 05 aprilie 2017 reclamanții au depus acțiune civilă către Constantin Stănilă și Dumitru

Vancea prin care au solicitat încasarea de la ultimii a următoarelor sume bănești, în beneficiul lui Dorin Mincev – suma de 100 000,00 lei cu titlu de paguba morală cauzată prin infracțiune, suma de 3 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de tratament, suma de 7 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; în beneficiul lui Vasile Parfene – suma de 150 000,00 lei cu titlu de paguba morală cauzată prin infracțiune, suma de 8 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de tratament, suma de 7 000,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică; în beneficiul lui Dorin Mincev și Vasile Parfene – suma de 4 689,40 lei cu titlu de cheltuieli de transport suportate pe parcursul examinării cauzei în instanța de judecată în cursul anilor 2016-2017.

Notează că, acțiunea civilă sus-menționată a fost primită și acceptată spre examinare în cadrul cauzei penale.

Relevă că, prin sentința Judecătoriei Cahul nr. 1-325/2015 din 05 ianuarie 2018 s-a hotărât încetarea procesului penal în privința lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea pe motiv de existență a altor circumstanțe care exclud urmărire penală și tragerea la răspundere penală. Acțiunea civilă înaintată de reclamanți s-a respins ca neîntemeiată.

Argumentează că, în dezacord cu sentința primei instanțe, aceasta a fost contestată în termen stabilit de lege atât de către reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene, cât și de către procuror.

Au informat că, prin cererile de apel depuse de reclamanți și procuror s-a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri noi privind recunoașterea lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea ca fiind vinoveți în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, cu stabilirea pedepsei penale prevăzute de lege și admiterea integrală a acțiunii civile depuse de reclamanți.

Reține că, prin decizia Curții de Apel Cahul nr. 05-1a-445-12042018 din 14 noiembrie 2018 apelurile declarate de reclamanți și procuror au fost respinse, cu menținerea fără modificări a sentinței primei instanțe.

În dezacord cu decizia instanței de apel, aceasta a fost contestată în termen stabilit de lege atât de către reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene, cât și de către procuror.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-544/2019 din 21 mai 2019 recursurile reclamanților și procurorului împotriva deciziei instanței de apel au fost admise, decizia contestată casată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel.

Când dosarul a ajuns la Curtea de Apel Cahul spre rejudecare, s-a constatat imposibilitatea formării completului de judecată în vederea rejudecării apelului, deoarece majoritatea judecătorilor Curții s-au pronunțat anterior asupra acestei cauze penale. Președintele Curții a solicitat strămutarea examinării acestei cauze la o altă Curte de Apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 1cs-193/2019 din 23 octombrie 2019 s-a dispus strămutarea examinării cauzei penale la Curtea de Apel Comrat.

Prin decizia Curții de Apel Comrat nr. 1a-152/2019 din 19 februarie 2020 cerere de apel a fost rejudecată, apelurile declarate de reclamanți și procuror au fost respinse, cu menținerea fără modificări a sentinței primei instanțe.

Au concretizat că, în dezacord cu decizia instanței de apel, aceasta a fost contestată în termen stabilit de lege atât de către reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene, cât și de către procuror.

Opinează că, prin decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-52/2021 din 26 ianuarie 2021 recursurile reclamanților și procurorului împotriva deciziei instanței de apel (adoptată ca urmare rejudecării apelului) au fost admise, decizia contestată casată, cu restituirea cauzei spre rejudecare în ordine de apel.

Când dosarul a ajuns la Curtea de Apel Comrat spre rejudecare, s-a constatat imposibilitatea formării completului de judecată în vederea rejudecării apelului, deoarece majoritatea judecătorilor Curții s-au pronunțat anterior asupra acestei cauze penale. Președintele Curții a solicitat strămutarea examinării acestei cauze la o altă Curte de Apel.

Atenționează că, prin încheierea Curții Supreme de Justiție nr. 1cs-68/2021 din 29 martie 2021 s-a dispus strămutarea examinării cauzei penale la Curtea de Apel Chișinău.

La 02 aprilie 2021 dosarul a parvenit la Curtea de Apel Chișinău, fiind repartizat judecătorului-raportor O. Robu, nr. dosarului 1a-707/2021.

Au declarat că, din acest moment dosarul se află la Curtea de Apel Centru, apelul nefiind rejudecat până la momentul de față, cu toate că au fost stabilite și petrecute mai multe ședințe de judecată lucrative la care au fost părțile vătămate, inculpații și o parte din martori.

Evidențiază că, în toamna anului 2025 judecătorul-raportor O. Robu a fost eliberată din funcție, dosarul fiind ulterior redistribuit judecătorului V. Pîslariuc.

Au specificat că, ședința de judecată fixată de noul judecător-raportor pentru 24 martie 2026 nu a avut loc ca urmare imposibilității formării completului de judecată.

Au reiterat că, următoarea ședință de judecată este fixată pentru 16 iunie 2026, ora 15:00.

Astfel, enunță că, potrivit retrospectivei sus-prezentate, rezultă că, cauza sus-menționată se află pe rolul instanțelor de judecată a Republicii Moldova (Judecătoria Cahul, Curțile de Apel Cahul și Comrat, Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău (Centru), timp de peste 10 ani (din 12 octombrie 2015 – până actualmente), fără ca să fie soluționată definitiv, ceea ce reprezintă o perioada de timp mai mult ca excesivă pentru soluționarea unei cauze penale chiar cu un grad de complexitate mai sporit.

Mai mult decât atât, precizează că, inclusiv și la momentul de față cauza stagnează un timp îndelungat la etapa rejudecării apelului la Curtea de Apel Chișinău (Centru), din 02 aprilie 2021 – până la moment.

Conturează că, în ceea ce privește durata soluționării acțiunii civile înaintate de reclamanți în cauza civilă vizată, aceasta este de 9 ani (din 05 aprilie 2017 – până actualmente).

Reclamanții consideră că, aceasta încălcare se datorează în măsura decisivă instanțelor de judecată de fond și de apel care nu au fost capabile să examineze cauza penală într-un termen rezonabil din varii motive neimputabile reclamanților, lăsând-o fără soluționare definitivă până la momentul actual.

Astfel, concluzionează că, chiar la examinarea cauzei în prima instanță s-a admis încălcarea termenului rezonabil de examinare a acestei cauze penale, fapt manifestat prin stabilirea ședințelor de judecată peste un interval de timp foarte îndelungat.

În acest sens, reclamanți la 16 iunie 2016 au depus în adresa Judecătoriei Cahul cerere de accelerare a examinării cauzei, însă această cerere a fost respinsă prin încheierea instanței din 20 iunie 2016.

Au mai indicat că, un alt factor important care a cauzat tergiversarea examinării cauzei, este rejudecarea arbitrară a apelului de Curtea de Apel Comrat, fiind pronunțată o decizie vădit neîntemeiată bazată pe aceleași argumente pe care a fost bazată decizia precedentă a Curții de Apel Cahul, anulată de Curtea Supremă de Justiție. Adică, Curtea de Apel Comrat pur și simplu a ignorat concluziile din decizia Curții Supreme de Justiție privind casarea deciziei Curții de Apel Cahul, repetând practic integral motivarea acestei decizii.

Au menționat că, în ceea ce privește durata rejudecării acestei cauze în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău (Centru) din 02 aprilie 2021 – până actualmente, aceasta întrece orice limită, în condițiile când această durată (peste 5 ani) depășește atât durata examinării cauzei în prima instanță împreună cu durata a două runde anterioare de rejudecarea cauzei în ordine de apel împreună cu două runde de examinare a cauzei în ordine de recurs perioada dintre 12 octombrie 2015 – 26 ianuarie 2021, adică timp de 5 ani.

Mai afirmă că, unul din factorii esențiali care au condiționat durata excesivă a rejudecării apelului la Curtea de Apel Chișinău (Centru) au servit mai multe amânări arbitrare a ședințelor de judecată, fixarea ședințelor de judecată pentru intervale de timp extrem de însemnate de circa jumătate de an fără a ține cont de durata extrem de excesivă de rejudecare a acestei cauze în ordine de apel, imposibilitatea audierii tuturor participanților la proces citați ca urmare a expirării timpului preconizat (deoarece mai multe ședințe erau fixate pentru ora 15:00, fiind începute efectiv cu întârziere de jumătate de oră – 1 oră).

În context, menționează că, durata excesivă de examinare acestei cauze penale nu este imputabilă nicicum reclamanților care au avut o conduită procesuală disciplinată și de bună credință, fiind prezenți la fiecare din ședințele de judecată care necesitau prezența lor fizică, iar la ședințele la care au lipsit, au depus cereri de examinarea cauzei în lipsa lor, cu participarea reprezentantului lor.

Totodată, au atras atenția instanței asupra faptului că, judecarea cât mai grabnică a cauzei vizate, inclusiv sub aspectul soluționării acțiunii sale civile, a fost și este de o importanță majoră pentru reclamanți care doresc rezonabil să obțină o soluție judecătorească finală cu referire la cazul dat, istoria căruia durează de 12 ani (2014-2026). Or, reclamanții doresc ca justiția să triumfe, iar persoanele vinovate în săvârșirea infracțiunilor grave împotriva lor să fie pedepsite și obligate la achitarea despăgubirilor materiale și morale, dar să nu scape de pedeapsa legală ca urmare a expirării termenului de tragere la răspundere penală.

Susțin că, pe lângă aspectul menționat de interes procesual activ al reclamanților, durata excesivă a procedurilor judiciare în speța dată a provocat și provoacă reclamanților

disconfortul moral și stare de anxietate, incertitudinea pentru viitor și dezamăgirea profundă în ceea ce privește modul de înfăptuire a actului de justiție în Republica Moldova și buna funcționare a autorităților judecătorești.

Prin urmare, consider că, cazul sus-expus este un exemplu elocvent al încălcării de către instanțele de judecată a dreptului reclamanților la examinarea într-un termen rezonabil a cauzei sale, dreptul ce le este încălcat până la moment.

Notează că, prejudiciul moral cauzat în urma încălcării dreptului său la judecare în termen rezonabil a cauzei menționate, reclamanții îl evaluează în suma de 90 000,00 lei pentru fiecare reclamant.

Astfel, solicită reclamanții admiterea cererii de chemare în judecată, constatarea încălcării dreptului reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene la examinarea în termen rezonabil a cauzei lor, reprezentând acțiunea civilă formulată de Dorin Mincev și Vasile Parfene către Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în cauza penală de învinuire lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, inițiată la 05 aprilie 2017 și nesoluționată până la momentul actual; repararea prejudiciului moral cauzat reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene prin încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei, prin încasarea în folosul reclamanților de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 90 000,00 lei pentru fiecare reclamant; încasarea de la bugetul de stat în beneficiul reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu înaintarea și examinarea prezentei cereri, cuantumul total al cărora va fi precizat și confirmat pe parcurs.

La 24 iunie 2026, pârâtul Ministerul Justiției a depus referința la cererea de chemare în judecată înaintată de Dorin Mincev și Vasile Parfene prin care a solicitat respingerea cererii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea referinței a indicat că, verificând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată a reclamanților și a datelor inserate în raport, în special textul dedicat examinării cauzei judecătorești penale, în perioada indicată de reclamant, 05 aprilie 2017 – prezent, constată că, la moment, cauza judiciară penală se examinează în procedura apelului ordinar de către Curtea de Apel Centru, iar după părerea reclamanților, perioada în cauză constituie elementele definitorii de adresare în instanța de judecată, reieșind din prevederile art. 3 alin. (2) din Legea nr. 87/2011.

Așadar, menționează că, prin adoptarea Legii nr. 87 s-a instituit la nivel național un remediu efectiv împotriva problemei cu privire la durata nerezonabilă a procedurilor judiciare, în temeiul cărei, orice persoană considerată a fi victima unei încălcări a dreptului la o examinare judiciară într-un termen rezonabil este în drept să se adreseze instanței pentru a constata o asemenea violare și să ceară compensații.

Totodată, afirmă că, art. 1 din Legea vizată, indică că, normele din aceasta trebuie interpretate și aplicate în corespundere cu legislația națională, cu Convenția Europeană și cu jurisprudența Curții Europene.

Prin urmare, a relatat că, în prezenta cauză necesită a se opera cu jurisprudența Curții Europene referitoare la respectarea termenelor rezonabile în cauzele penale. La acest compartiment Curtea Europeană a relevat că, art. 6 § 1 din Convenție oferă oricărei

persoane dreptul la judecarea cauzei sale într-un termen rezonabil. În materie penală art. 6 este menit să asigure ca persoanele acuzate să nu facă obiectul unui capăt de acuzare o perioadă prea mare de timp și să se ia o decizie asupra temeiniciei acestuia (Kart v. Turcia [MC], 3 decembrie 2009, § 68). Perioada care trebuie luată în considerare începe din ziua în care persoana este pusă sub acuzare (Habran și Dalem v. Belgia, 17 ianuarie 2017, § 124).

Susține că, noțiunea de „acuzație în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul art. 6 § 1 din Convenție și poate fi definit drept „notificarea oficială, venită din partea autorității competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”, definiție care depinde, de asemenea, de existența sau lipsa unor „repercusiuni importante pentru situația (persoanei)” (Ibrahim și alții v. Regatul Unit, [MC], 13 septembrie 2016, § 249; Simeonovi v. Bulgaria, [MC], 12 mai 2017, § 110).

În consecință a invocat că, având în vedere jurisprudența europeană pertinentă, conchide că, art. 6 din Convenție, sub aspectul său penal, inclusiv garanția privind termenul rezonabil, poate fi invocat numai de persoana căreia i s-a înaintat o acuzație.

Accentuează că, o excepție constituie situația când victima unei infracțiuni pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil, și anume, examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale.

Notează că, în materia pretinselor violări a duratei procedurilor penale, victimele, persoanele care au înaintat o sesizare, martorii, alte persoane participante în proces, în afară de acuzat (bănuit, învinuit, inculpat), nu pot pretinde încălcarea dreptului la durata nerezonabilă a procedurilor penale. Cu alte cuvinte, art. 6 § 1 din Convenție sub aspectul său penal, poate fi invocat numai de persoana căreia i s-a înaintat o acuzație. O excepție constituie situația când victima unei infracțiuni pretinde durata nerezonabilă a procedurilor penale în legătură cu imposibilitatea soluționării aspectului civil, și anume, examinarea excesiv de lungă a acțiunii sale civile în cadrul procedurilor penale. În această situație poate fi apreciată și durata procedurilor penale, dar începând cu momentul înaintării acțiunii civile, și doar luându-se în considerație criteriile aplicabile procedurilor civile.

Astfel, reține că, în baza raportului motivat prezentat, în speță nu se atestă careva motive de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a procesului penal, or, însăși respectarea întocmai a procedurii din partea instanțelor de judecată, cu asigurarea respectării tuturor drepturilor participanților la proces, nu poate fi privită drept „încălcare a dreptului la judecare în termen rezonabil”, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamanților în acest sens.

Observă că, substanța pretențiilor reclamanților și anume dacă se referă la o neexecutare sau executare, tardivă, ori la o durata nerezonabilă a procedurilor, care poate fi în proceduri civile, în proceduri penale/contravenționale. Ulterior, de identificat și calculat cu certitudine perioada de referință (perioada procedurilor judiciare) care constituie întinderea în timp înlăuntrul căreia se face analiza caracterului rezonabil.

Atestă că, din concluzia raportului motivat al Curții de Apel Centru precum că, Dorin Mincev și Vasile Parfene, în calitate de părți vătămate, au intentat acțiunea civilă în

cadrul procesului penal în vederea restituirii prejudiciului cauzat de către Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în sumă bănească totală de 275 000 lei.

În continuare, supune analizei modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a acțiunii civile în cadrul cauzei judecătorești, care a început de la examinarea cauzei penale în fond și continuând cu examinările în ordine de apel și recurs.

Primul set de proceduri la Judecătoria Cahul.

A specificat că, dacă e să admită cele menționate de reprezentantul reclamanților precum că, Dorin Mincev și Vasile Parfene au fost recunoscuți în instanța de judecată ca paărți civile, atunci menționează că, durata examinării acțiunii civile în cadrul cauzei penale, 9 luni și 28 zile, perioada 05 aprilie 2017 – 02 februarie 2018, fiind fixate 9 ședințe de judecată, din care 3 ședințe de judecată au fost amânate (pe motiv de lipsa martorilor acuzării, aflarea judecătorului la congresul asociații judecătorilor și solicitarea avocatului părții vătămate de a prezenta probe suplimentare în vederea fortificării acțiunii civile). Cauza penală în fond a fost examinată într-o singură ședință de judecată, instanța luând act de abuzurile inculpaților a aplicat instrumentele normative a procedurii penale în vederea organizări examinării cauzei în mod prompt și dinamic, ținând cont de interesele părților cauzei, prevederile legale și criteriile de examinarea a cauzei judiciare.

Setul doi de proceduri Curtea de Apel Cahul.

Durata examinării cauzei penale, 7 luni și 21 zile, perioada 23 aprilie 2018 – 14 decembrie 2018. Au fost fixate 6 ședințe de judecată, dintre care 2 ședință nu au avut loc (imposibilitatea formării completului), 1 ședință a fost amânată din motiv că, nu s-au prezentat avocatul părților vătămate.

Setul trei de proceduri. Curtea Supremă de Justiție.

La 29 ianuarie 2019, dosarul penal a fost repartizat judecătorului Elena Cobzac în mod automat-aleatoriu. Colegiul penal a emis încheiere de trimitere a recursurilor ordinare pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ședința fiind fixată pentru 09 aprilie 2019.

Informează că, ținând cont de complexitatea cauzei penale, judecarea recursurilor ordinare a fost amânată pentru 23 aprilie 2019, iar ulterior s-a amânat pentru 21 mai 2019. Curtea Supremă de Justiție a pronunțat decizia asupra recursurile declarate la 21 mai 2019 și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Setul patru de proceduri: Curtea de Apel Comrat. Rejudecare.

În perioada 25 iunie 2019 – 08 octombrie 2019, în cadrul Curții de Apel Cahul, șapte din cei nouă judecători și-au declarat abținerea, făcând imposibilă formarea unui complet de judecată.

Expune că, la 15 octombrie 2019 Curtea de Apel Cahul a expediat dosarul la Curtea Supremă de Justiție în vederea soluționării chestiunii privind strămutarea cauzei penale de învinuire a lui Dumitru Vancea și Constantin Stănilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, pentru examinare în ordine de apel, de la Curtea de Apel Cahul către o altă instanță egală în grad, din motivul imposibilității formării completului de judecată.

Conchide că, potrivit încheierii din 23 octombrie 2019, a fost admisă cererea președintelui interimar al Curții de Apel Cahul, dispusă strămutarea judecării cauzei penale în ordine de apel de la Curtea de Apel Cahul la Curtea de Apel Comrat.

Subliniază că, durata examinării cauzei penale de către Curtea de Apel Comrat este de 4 luni și 6 zile, perioada 10 decembrie 2019 – 06 aprilie 2020. Au fost fixate 6 ședințe de judecată, dintre care 2 ședință nu au avut loc (cerere de amânare din partea avocaților inculpaților), iar Decizia motivată a fost pronunțată la 06 aprilie 2020.

Setul cinci de procedură. Curtea Supremă de Justiție.

La 11 august 2020, conform fișei de repartizare, recursurilor ordinare au fost repartizat spre examinare judecătorului – Ion Guzun, în mod automat – aleatoriu.

La 16 decembrie 2020 s-a emis încheiere de trimitere a recursurilor ordinare pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ședința fiind fixată pentru 19 ianuarie 2021.

Opinează că, ședința fixată pentru 19 ianuarie 2021 nu a avut loc, deoarece judecătorul completului V. Burduh se afla în concediu medical, fiind reprogramată pentru 26 ianuarie 2021.

A remarcat că, la 26 ianuarie 2021 s-a pronunțat decizia, fiind admise recursurile declarate și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

Setul șase de proceduri. Curtea de Apel Chișinău. Rejudecare

Potrivit încheierii din 29 martie 2021, a fost admisă cererea președintelui interimar a Curții de Apel Comrat, fiind dispusă strămutarea judecării cauzei penale în ordine de apel de la Curtea de Apel Comrat la Curtea de Apel Chișinău.

Atenționează că, conform fișei de repartizare, dosarul menționat a fost repartizat spre examinare judecătorului – Oxana Robu, în mod automat – aleatoriu, ședința fiind fixată pentru 13 octombrie 2021.

Explică că, durata examinării cauzei penale, 4 ani și 246 zile, perioada 13 octombrie 2021 – 16 iunie 2026. Au fost fixate 12 ședințe de judecată, dintre care 4 ședințe de judecată nu au avut loc (lipsa inculpaților și/sau avocaților acestora, cât și lipsa părților vătămate și/sau avocatului acestora), 1 ședință a fost amânată din motivul imposibilității formării completului și o altă ședință din cauza neprezentării martorii acuzării.

În concluzie menționează că, instanțele judecătorești au manifestat diligență constantă în organizarea și desfășurarea procesului judiciar, nefiind stabilite careva circumstanțe privind nerespectarea termenului rezonabil de examinare a cauzei, examinarea fiind afectată de administrarea unui volum considerabil de probe, numărul mare de martori, conduita participanților la proces, care au solicitat amânări de ședință și/sau nu s-au prezentat la aceste ședințe de judecată, volumul impunător a cauzelor aflate în examinare instanțelor judecătorești.

Totodată, declară că, în cazul în care, cauza este de o complexitate considerabilă, justul echilibru trebuie menținut între exigențele celerității procedurilor și principiul general al bunei administrări a justiției, consacrat în egală măsură de art. 6 al Convenției (Boddaert v. Belgia, nr. 12919/87, Hotărârea din 12.10.1992). Reieșind din datele raportului prezentat menționează că, examinând respectarea „justului echilibru” sub aspectul exigențelor celerității procedurilor judecătorești și principiul general al bunei

administrări a justiției, urmează a fi acordată prioritate bunei administrări a justiției, întru respectarea căreia s-a dispus amânarea ședințelor de judecată, fixarea noilor termeni de examinare, exercitarea drepturilor procesuale de către părți.

Făcând o apreciere, prin cumul, a criteriilor în dependență de care se apreciază rezonabilitatea termenului de examinare a cauzei civile, conchide că, perioada de referință în speța principală nu depășește limita rezonabilității pentru astfel de cauze.

În contextul celor expuse și luând în considerație complexitatea cauzei, comportamentul părților și de sarcina lunară a fiecărui judecător din cadrul instanțelor de judecată, reține că, autoritățile judecătorești au acționat cu bună- credință, cu o suficientă diligență, au întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării rapide, obiective și sub toate aspectele a cauzei civile.

Privind durata presupusei încălcării, în prezenta speță notează că, nu există indici certi de încălcări de durată, motivele de durată sunt detaliate în raportul motivat al instanței.

Evidențiază că, în conformitate cu prevederile legale, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Or, principiul fundamental al bunei- credințe în folosirea drepturilor sale, stipulat în prevederea indicată, este aplicabil și în raport cu reprezentanții acestora.

Astfel, a remarcat faptul că, termenul rezonabil urmează a fi apreciat în colaborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesual civilă, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea principiilor fundamentale, cum ar fi: principiul legalității, disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil. De menționat că, examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

Astfel, s-a dovedit cert că, perioada de examinare nici pe departe nu poate fi pusă exclusiv în sarcina instanței de judecată și imputabilă patrimonial statului.

Observă că, autoritatea judecătorească a acționat cu bună-credință, cu o suficientă diligență, a întreprins toate măsurile necesare în vederea examinării și soluționării obiective și sub toate aspectele a cauzei penale și a altor aspecte.

Reiterează că, instanța judecătorească, întru asigurarea respectării termenului rezonabil pentru examinarea tuturor cauzelor, a luat o atitudine corectă față de totalitatea dosarelor, aflate în gestiune, repartizând termenul proporțional necesităților apărării drepturilor tuturor justițiabililor, fiind în coraport cu datele numite și pe alte ședințe de judecată, judecând fondul cauzei în termeni proximi, corespunzător volumului/disponibilității agendei, etc.

Este imperativ de a raporta și prevederile legale de examinare a cauzei penale în ordine de apel, în special art. 409, 414 din Codul de procedură penală, legiuitorul a stabilit clar că, la examinarea în ordine de apel, instanța de judecată urmează să cerceteze toate probele, cu consemnarea acestui fapt în procesul-verbal al ședinței de judecată, să audieze părțile, martorii, să soluționeze alte cereri parvenite, respectând prin aceasta efectul devolutiv al apelului. Instanța de judecată nu poate ignora rigorile legale doar

pentru a asigura o examinare mai rapidă a cauzei, ori prin aceasta se va afecta legalitatea actului judecătoresc.

Cu privire la complexitatea cauzei, a stabilit că, infracțiunea imputată inculpaților Dumitru Vancea și Constantin Stănilă - tortură, tratament inuman sau degradant, prevăzută de art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, a presupus administrarea unui volum considerabil de probe, fiind audiate peste 20 de persoane în calitate de martori, au fost efectuate multiple expertize medico-legale și psihiatrice, iar circumstanțele producerii evenimentelor din 18 iulie 2014 au necesitat o reconstituire detaliată, implicând mai multe episoade distincte.

Afară de aceasta menționează că, în cauza penală figurează 2 inculpați, fiecare dintre aceștia au câte un apărător.

De asemenea afirmă că, în cadrul procesului penal au fost efectuate mai multe acțiuni procesuale, cum ar fi: audierea martorilor, inculpaților și a apărătorilor acestora; cercetarea probelor; prezența interpreților cât și traducerea actelor judecătorești pe înțelesul inculpaților, fapt ce atestă că, cauza este una destul de complexă.

Cu privire la comportamentul părților, aprecierea comportamentului reclamanților, din raportul prezentat rezultă că, examinării cauzei penale în privința inculpaților a fost cauzată în mod special de comportamentul participanților la procesul penal (inculpați, inclusiv a reclamanților, procuror, avocații inculpaților, martori), care în mare parte nu se prezentau la ședințele de judecată din motive necunoscute instanței, fie ședințele de judecată au fost amânate la cererile/demersurile acestora, cât și alte motive tehnice, dar care nu au dus la tergiversarea examinării cauzei.

Susține că, comportamentul reclamanților nu poate fi calificat ca abuziv, însă nici nu poate fi ignorat în evaluarea globală a duratei procesului.

Important este și faptul că, reclamanții nu și-au valorificat dreptul procedural prevăzut la art. 20 din Codul de procedură penală, de a solicita accelerarea procedurii de judecare a cauzei penale, nu numai la etapa instanței de fond, dar și în faza apelului sau recursului(CSJ).

Invocă că, o parte semnificativă a amânărilor din prima instanță s-a datorat neprezentării inculpaților sau avocaților acestora, precum și cererilor de amânare formulate de apărare: - ședința din 10 iunie 2016 a fost amânată la cererea avocatului inculpatului Stănilă; - ședința din 27 ianuarie 2017 a fost amânată în contextul neprezentării inculpaților și a apărătorilor; - în faza de apel la Curtea de Apel Chișinău, avocații inculpaților au depus repetate cereri de amânare, contribuind la întârzieri.

Accentuează că, aceste conduite, deși constituie strategii legitime de apărare, au generat întârzieri obiective ale procedurii.

Cât privește comportamentul autorităților, susține că, durata inexplicabilă a procedurilor penale în instanțele naționale nu poate fi reținute ca inexplicabile ori, instanțele de judecată au încercat să evite tergiversarea examinării cauzei penale prin fixarea ședințelor de judecată la intervale restrânse.

Contrar susținerilor reclamanților, analiza conduitei instanțelor de judecată relevă o activitate diligentă, afectată însă de factori obiectivi, neimputabili acestora.

Notează că, instanța de fond a gestionat cauza într-un context dificil, caracterizat de prezența a numeroși participanți și de necesitatea audierii unui număr mare de martori. Fixarea ședințelor la intervale mai mari de timp a fost determinată, în bună măsură, de necesitatea coordonării agendei tuturor participanților, precum și de volumul mare de probe de administrat.

Atestă că, instanța a soluționat cererea de accelerare a reclamanților printr-o încheiere motivată, explicând imposibilitatea obiectivă de a accelera procedura din cauza încărcăturii de lucru și a programărilor participanților.

Informează că, durata procedurilor în apel a fost influențată decisiv de aspecte obiective, cum ar fi abțineri și recuzări ale judecătorilor care au avut loc în cadrul Curții de Apel Cahul, șapte din cei nouă judecători și-au declarat abținerea, ceea ce a făcut imposibilă formarea unui complet de judecată. Această situație excepțională a necesitat strămutarea cauzei la Curtea de Apel Comrat, apoi la Curtea de Apel Chișinău.

Reține că, Curtea Supremă de Justiție a casat de două ori deciziile instanțelor de apel, trimițând cauza la rejudecare. Acest fapt demonstrează că, instanțele de apel au încercat să soluționeze cauza, dar au comis erori de drept care au necesitat intervenția instanței supreme.

Expune că, factorii externi cum ar fi Pandemia COVID-19 a determinat amânarea ședințelor în baza dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale, iar concediile anuale și medicale ale judecătorilor au generat întârzieri suplimentare.

Aceste circumstanțe sunt obiective și nu pot fi imputate instanței, fiind cauzate de factori imprevizibili și independent de voința acesteia.

Notează că, procedurile judiciare s-au referit exclusiv la stabilirea vinovăției inculpaților, iar așteptările și aspirațiile părților vătămate pe toată perioada soluționării cauzei penale în cele trei grade de jurisdicție (în care nici la moment nu există încă o finalitate pe fond, nefiind emis un act judecătoresc definitiv și irevocabil ce ar clarifica situația ultimului), nu pot fi reținute ori cauza penală a fost stabilită spre examinare pentru 16 iunie 2026.

Prin urmare, consideră că reclamanții „confirmă” și „aprobă tacit” toate acțiunile întreprinse de către instanțele judecătorești și părțile implicate în proces, ca ulterior în mod neîntemeiat să înainteze o acțiune civilă, în temeiul Legii nr. 87.

Cu privire la pretenția de constatare a pretinsei încălcări a termenului rezonabil de examinare a cauzei penale, menționează că, faptul extinderii într-o perioadă de timp îndelungată a examinării cauzei penale rezidă nu din acțiunile abuzive ale organului de urmărire penală sau a instanțelor judecătorești, ci din necesitate petrecerii unor acțiunii de urmărire penală în vederea stabilirii acuzatului și adevărului.

Astfel notează că, nu au fost stabilite careva circumstanțe privind nerespectarea termenului rezonabil de examinarea procesului penal, intervalele de timp mai extinse sunt justificate prin factori obiectivi și nu reprezintă o tergiversare imputabilă organului de urmărire penală.

Astfel, remarcă faptul că, termenul rezonabil urmează a fi apreciat în colaborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesuală penală, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea principiilor fundamentale, cum ar fi, principiul

legalității, disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces. De menționat că, examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și prin urmare, nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

Cu privire la pretenția privind pretinsa cauzare a prejudiciului moral în mărime de 90 000 lei, menționează următoarele, prejudiciul moral reprezintă o pagubă care este cauzată individului prin vătămarea unui interes personal nepatrimonial și urmează a fi privit ca o compensare și nicidecum ca obținerea unor foloase necuvenite. Prevederile Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral, în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege.

Despăgubirea acordată de Curte în legătură cu daunele morale este menită să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferințe psihice sau fizice. Prin natura lor, daunele morale nu se pretează la calcule exacte. Dacă se stabilește existența unor astfel de daune, și în cazul în care Curtea consideră că, este necesară o compensație bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudența sa.

Deși partea reclamantă invocă în susținerea poziției sale că, încălcarea termenului rezonabil de examinare a cauzei penale se datorează unor condiții ce nu țin de persoana părții reclamante, la acest capitol Ministerul Justiției menționează că, din informația prezentată în raport, nu există nici o acțiune îndoielnică sau nejustificată a procuraturii sau a instanței de judecată, care ar putea trezi careva dubii pentru un observator independent că, nu au fost respectate interesele părții reclamante.

Condițiile de reparație a prejudiciului moral sunt, constatarea încălcării; imposibilitatea înlăturării consecințelor încălcării în dreptul intern; existența unui prejudiciu considerabil; existența legăturii de cauzalitate între încălcare și prejudiciu.

Consideră aprecierea părții reclamante privind evaluarea daunelor morale ca fiind subiectivă, dar criteriile care stau la baza determinării cuantumului despăgubirilor trebuie să fie obiective împărtășind criteriul general evocat de instanța europeană, potrivit căruia despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Evidențiază că, reclamanții trebuie să demonstreze legătura cauzală dintre violarea CEDO și prejudiciul pretins. Este compensat doar prejudiciul cauzat ca urmare a evenimentelor contrare CEDO.

Totodată, raportul motivat însoțit de mersul acțiunilor, în dovadă, consideră destul de suficient și probator, în dovedirea lipsei de netergiversare a cauzei, or, cele prezentate oferă informația amplă și în întregime. Mai mult decât atât, prevederile Legii nr. 87/2011 indică prezentarea raportului și după caz a anexelor. Astfel, potrivit prescripției art. 4, alin. (1) din Legea nr. 87 „sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei ... și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției”. Prin urmare, atât timp cât nu a fost probată de către reclamant

existența de facto a acestui prejudiciu, apriori, nu se poate constata lipsa a ceea ce nu există.

Un alt argument în combaterea acestei solicitări abuzive este că, art. 2037 din Codul civil prevede criteriile de stabilirea cuantumului prejudiciului moral, respectiv caracterul și gravitatea prejudiciului moral, intensitatea suferinței, impactul asupra vieții personale sau sociale a reclamantului ori existența unei atingeri concrete aduse drepturilor sale nepatrimoniale. Simpla invocare a unor trăiri emoționale, neînsoțită de probe sau elemente obiective de evaluare, nu este suficientă pentru a angaja răspunderea statului sub aspect moral.

În acest context, reține că, acordarea despăgubirilor pentru prejudiciu moral în asemenea circumstanțe ar conduce la o compensare suplimentară nejustificată în absența constatării unui prejudiciu moral distinct, contrar principiilor consacrate de art. 1998 și art. 2037 din Codul civil, care impun ca reparația să fie proporțională cu natura și consecințele prejudiciului efectiv cauzat.

Or, reclamantul nu a prezentat probe apte să permită evaluarea obiectivă a unui prejudiciu moral distinct, iar reclamantul a omis argumentarea că, suma de 90 000 lei ar corespunde criteriilor legale de proporționalitate și satisfacție echitabilă. În lipsa unor elemente concrete privind afectarea stării emoționale, reputației ori vieții sociale a reclamantului, acordarea despăgubirilor morale apare ca arbitrară și lipsită de fundament juridic.

În ședință de judecată, reprezentantul reclamanților, avocatul Oleg Bondarenco a susținut integral acțiunea și a solicitat constatarea încălcării dreptului reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene la examinarea în termen rezonabil a cauzei lor, reprezentând acțiunea civilă formulată de Dorin Mincev și Vasile Parfene împotriva lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în cauza penală de învinuire lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, inițiată la 05 aprilie 2017 și nesoluționată până la momentul actual. Repararea prejudiciului moral cauzat reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene prin încălcarea dreptului la examinare în termen rezonabil a cauzei sus-vizate, prin modalitatea încasării în folosul reclamanților de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției a sumei de 90 000,00 lei pentru fiecare reclamant.

În ședință de judecată, reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției, Cristian Zagnat nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea acesteia în baza motivelor de fapt și de drept invocate în referință.

În ședință de judecată, reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene, fiind înștiințați legal nu s-au prezentat, însă fiind reprezentați de avocatul Oleg Bondarenco, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestora.

Audiind explicațiile participanților la proces, studiind materialele cauzei și raportul întocmit de Curtea de Apel Centru, întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată consideră că, cererea de chemare în judecată este întemeiată și pasibilă de a fi admisă parțial, din următoarele considerente.

În corespundere cu art. 117 alin. (1) din Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În temeiul art. 118 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În temeiul prevederilor art. 130 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

În corespundere cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Conform art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Articolul 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale prevede că, orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Astfel, instanța de judecată reține că, reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene prin cererea de chemare în judecată solicită constatarea încălcării dreptului lor la examinarea în termen rezonabil a acțiunii lor civile în cadrul cauzei penale de învinuire a lui Stănilă Constantin și Vancea Dumitru de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (1) lit.b) și c) din Codul penal, pentru perioada 05 aprilie 2017 – prezent.

Potrivit art. 2 alin. (1) din Legea cu privire la repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului

la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, orice persoană fizică sau juridică ce consideră că i-a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești poate adresa în instanță de judecată o cerere de chemare în judecată privind constatarea unei astfel de încălcări și repararea prejudiciului cauzat prin această încălcare, în condițiile stabilite de prezenta lege și de legislația procesuală civilă.

Conform art. 4 alin. (1) din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine Ministerului Justiției, iar sarcina de a dovedi suportarea prejudiciului material cauzat prin această încălcare și suportarea costurilor și cheltuielilor de judecată îi revine reclamantului.

Iar art. 4 alin. (2) și (3) din aceiași Lege stipulează că, instanța de judecată care examinează în fond cauza, organul de urmărire penală, autoritatea implicată în proces sau, după caz, executorul judecătoresc ori autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești prezintă Ministerului Justiției un raport motivat privind modul de respectare a termenului rezonabil și, după caz, dosarul sau o copie de pe dosar. Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil se prezintă în scris și va conține: numele și prenumele judecătorului, ale reprezentantului autorității implicate în proces, ale executorului judecătoresc sau ale reprezentantului autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești; date despre acțiunile procesuale întreprinse, termenele de realizare și motivarea acestora; date despre acțiunile procesuale întreprinse în vederea accelerării procedurii de judecare, după caz; alte date relevante privind respectarea termenului rezonabil.

În temeiul cadrului legal evidențiat instanța de judecată evidențiază că, rezonabilitatea termenului examinării unei cauze urmează să fie apreciat prin prisma unor multiple criterii, precum: complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, comportamentul autorităților competente și miza litigiului pentru partea interesată.

În conformitate cu art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (dreptul la un proces echitabil) se operează cu noțiunea de termen rezonabil și nu cu termen calendaristic. Termenul rezonabil urmează a fi apreciat în coroborare și cu termenii prevăzuți de legislația procesuală, fiind stabiliți în vederea asigurării desfășurării procesului cu respectarea unor principii fundamentale, cum ar fi: principiul disponibilității, principiul contradictorialității și egalității în drepturi a participanților la proces, principii care în ansamblul lor materializează dreptul părții la un proces echitabil. Examinarea cauzei în termen rezonabil este doar una din componentele dreptului la un proces echitabil și nu poate prevala asupra acestuia din urmă.

Potrivit art. 20 alin. (1) din Codul de procedură penală, urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile.

Conform jurisprudenței CtEDO privind aplicarea art. 6 în partea respectării garanției procesuale de examinare a cauzei penale în termen rezonabil, perioada care trebuie luată în considerare, în cazul când s-a depus acțiune civilă în cadrul cauzei penale, începe din momentul înaintării acțiunii civile, și acceptarea acesteia în procedură.

Din cererea de chemare în judecată rezultă că, la 05 aprilie 2017 a fost înaintată de către Dorin Mincev și Vasile Parfene acțiunea civilă în cadrul examinării cauzei penală în Judecătoria Cahul, moment de la care reclamanții pretind constatarea încălcării dreptului lor la examinarea acțiunii civile (f.d. 20-22).

Totodată instanța evidențiază că, Curtea de Apel Centru la 04 iunie 2026 a întocmit Raportul privind modul de respectare a termenului rezonabil de examinare a cauzei penale nr. 1a-707/21, privind învinuirea lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, din conținutul căruia, în comun cu probele din dosar, denotă următoarea stare de fapt (f.d. 133-143).

La 09 octombrie 2015, procurorul adjunct al Procuraturii Cahul, Adrian Taburcean a expediat în adresa Judecătoriei Cahul dosarul privind învinuirea lui Dumitru Vancea și Constantin Stănilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, pentru examinare în fond.

La 12 octombrie 2015 cauza penală a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu pentru examinare judecătorului Judecătoriei Cahul, Dmitrii Fujenco, iar ședința preliminară fiind stabilită pentru 24 decembrie 2015.

Cauza penală s-a aflat pe rolul Judecătoriei Cahul în perioada 12 octombrie 2015-05 ianuarie 2018, fiind stabilite 22 ședințe de judecată, majoritatea la intervale scurte de timp. Astfel, 10 ședințe de judecată au fost lucrative, 3 ședințe de judecată au fost amânate din motivul neprezentării sau amânării din partea inculpaților și a apărătorilor acestora, 2 ședințe de judecată au fost amânate din motivul neprezenței părților vătămate, și restul din motivul neprezenței martorilor și amânării din partea părții acuzării.

Totodată s-a stabilit că, la 16 iunie 2016 avocatul părților vătămate Bondarenco O. a depus cerere de accelerare a examinării cauzei penale în ordinea art. 20 din Codul de procedură penală, însă prin încheierea din 20 iunie 2016, cererea de accelerare a examinării cauzei penale a fost respinsă.

Astfel, la 05 ianuarie 2018 a fost pronunțat dispozitivul sentinței Judecătoriei Cahul, iar la 02 februarie 2018 a fost pronunțată sentința integrală.

La 17 februarie 2018 și 19 februarie 2018 sentința Judecătoriei Cahul din 05 ianuarie 2018 a fost contestată cu apel de către procurorul Taburceanu A. și avocatul Bondarenco O. în interesele părților vătămate, iar la 11 aprilie 2018 Judecătoria Cahul a expediat dosarul penal în privința inculpaților Dumitru Vancea și Constantin Stănilă învinuiți în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal în adresa Curții de Apel Cahul.

Conform fișei de repartizare din 12 aprilie 2018, dosarul nr. 05-1a-445-12042018 a fost repartizat în mod automat-aleatoriu judecătorului Curții de Apel Cahul, Ruslan Petrov.

La 17 aprilie 2018 judecătorul Ruslan Petrov a depus cerere de abținere de la examinare cauzei, iar prin încheierea din 18 aprilie 2018, a fost admisă cererea de abținere a judecătorului Curții de Apel Cahul, Ruslan Petrov de la examinarea cauze penale, cu transmiterea dosarului la redistribuire.

Ulterior, la 19 aprilie 2018, conform fișei de repartizare, cauza penală a fost repartizată în mod automat-aleatoriu judecătorului Berdilă T.

Prin încheierea din 23 aprilie 2018, cauza a fost primită în procedură fiind stabilită ședință de judecată pentru 31 mai 2018.

Ședința de judecată din 31 mai 2018 nu a avut loc, potrivit notei din dosar, ședința a fost contramandată pentru 28 iunie 2018, în legătură cu imposibilitatea formării completului de judecată. Procurorul Calendari D. a înaintat demers privind recuzarea judecătorului Dănăilă I. care face parte din completul format pentru judecarea cauzei.

La 04 iunie 2018 judecătorul Vavrin Galina a depus declarație de abținere de la examinarea cauzei penale.

Prin încheierea din 12 iunie 2018, a fost admisă cererea de recuzare înaintată de procuror judecătorului Curții de Apel Cahul- Ion Dănăilă și admisă declarația de abținere a judecătorului Vavrin G. de la examinarea cauze penale.

Ședința de judecată din 23 iunie 2018 a fost amânată din motivul lipsei avocatului părților vătămate, Bondarenco O., cu consultarea opiniei participanților la proces pentru 18 septembrie 2018.

Ședința de judecată din 18 septembrie 2018 nu a avut loc, potrivit notei din dosar, ședința a fost contramandată pentru o dată nedeterminată, în legătură cu imposibilitatea formării completului de judecată.

Ședința de judecată din 25 octombrie 2018 a fost lucrativă, s-a dispus cercetarea judecătorească, dezbateri judiciare, dreptul la replici, însă, deoarece a expirat timpul preconizat, a fost anunțată întrerupere pentru 14 noiembrie 2018 pentru a oferi ultimul cuvânt inculpaților.

În ședința de ședința de judecată din 14 noiembrie 2018 a fost pronunțat dispozitivul deciziei, iar la 14 decembrie 2018 a fost pronunțată deciziei integrală.

Astfel, se atestă că, cauza penală s-a aflat pe rolul Curții de Apel Cahul în perioada 12 aprilie 2018-14 noiembrie 2018, fiind stabilite 5 ședințe de judecată, dintre care 2 au fost lucrative.

La 28 decembrie 2018 și 14 ianuarie 2019 decizia Curții de Apel Cahul a fost contestată cu recurs de către procurorul Dumitru Calendari și avocatul Bondarenco O. în interesele părților vătămate.

Conform fișei de repartizare, dosarul menționat a fost repartizat judecătorului Curții Supreme de Justiție, Elena Cobzac, la 29 ianuarie 2019.

Prin încheierea din 20 martie 2019 Colegiul penal a emis încheiere de trimitere a recursurilor ordinare pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ședința fiind fixată pentru 09 aprilie 2019.

Ședințele de judecată din 09 aprilie 2019 și 23 aprilie 2019 au fost amânate ținând cont de complexitatea cauzei penale, iar la 21 mai 2019 a fost pronunțată decizia prin care au fost admise recursurile declarate și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

La 25 iunie 2019 conform fișei de repartizare, dosarul menționat a fost repartizat în mod automat - aleatoriu spre examinare judecătorului Curții de Apel Cahul, Ion Dănăilă, care și-a declarat abținere.

La 25 iunie 2019 conform fișei de repartizare, declarația de abținere a fost repartizată spre examinare judecătorului N. Bondarenco.

Prin încheierea din 25 iunie 2019, au fost admise declarațiile de abținere de la judecarea cauzei penale, depuse de judecătorii Curții de Apel Cahul, Ion Dănăilă și Galina Vavrin cu transmiterea cauzei la redistribuire.

La 27 iunie 2019 conform fișei de repartizare, dosarul menționat a fost repartizat repetat spre examinare judecătorului Curții de Apel Cahul, N. Bondarenco.

La 16 septembrie 2019 judecătorul completului de judecată, Vitalie Movilă și-a declarat abținere de la examinarea cauze penale, declarație care a fost repartizată spre examinare judecătorului, T. Berdilă.

Prin încheierea din 19 septembrie 2019, a fost admisă declarația de abținere a judecătorul Curții de Apel Cahul, Vitalie Movilă de la judecarea cauzei penale.

La 20 septembrie 2019 judecătorul completului de judecată, Ruslan Petrov și-a declarat abținere de la examinarea cauze penale, iar conform fișei de repartizare, declarația de abținere a fost repartizată spre examinare judecătorului T. Berdilă.

Prin încheierea din 23 septembrie 2019, a fost admisă declarația de abținere a judecătorul Curții de Apel Cahul, Ruslan Petrov de la judecarea cauzei penale.

La 23 septembrie 2019 conform fișei de repartizare, cauza penală a fost repartizată spre examinare judecătorului Natalia Bondarenco.

La 24 septembrie 2019 judecătorul completului de judecată, Evghenii Dvurecenschii și-a declarat abținere de la examinarea prezentei cauze penale, iar conform fișei de repartizare, declarația de abținere a fost repartizată spre examinare judecătorului Galina Vavrin.

Prin încheierea din 30 septembrie 2019, a fost admisă cererea de abținere depusă de judecătorul Evghenii Dvurecenschii de la judecarea în ordine de apel a cauzei penale manționate.

La 01 octombrie 2019 judecătorul completului de judecată, Nina Veleva și-a declarat abținere de la examinarea cauze penale, iar conform fișei de repartizare, declarația de abținere a fost repartizată spre examinare judecătorului Ion Dănăilă.

Prin încheierea din 04 octombrie 2019, a fost admisă cererea de abținere depusă de judecătorul Nina Veleva de la judecarea în ordine de apel a cauzei penale.

La 08 octombrie 2019 judecătorul completului de judecată, Tudor Berdilă și-a declarat abținere de la examinarea cauze penale, iar conform fișei de repartizare, declarația de abținere a fost repartizată spre examinare judecătorului Ruslan Petrov.

Prin încheierea din 08 octombrie 2019, a fost admisă cererea de abținere depusă de judecătorul Tudor Berdilă de la judecarea în ordine de apel a cauzei penale.

La 15 octombrie 2019 Curtea de Apel Cahul a expediat dosarul la Curtea Supremă de Justiție în vederea soluționării chestiunii privind strămutarea cauzei penale de învinuire a lui Dumitru Vancea și Constantin Stănilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal, pentru examinare în ordine de apel, de la Curtea de Apel Cahul către o altă instanță egală în grad, din motivul imposibilității formării completului de judecată.

La 15 octombrie 2019 conform fișei de repartizare, demersul președintelui Curții de Apel Cahul a fost repartizat în mod automat-aleatoriu judecătorului Curții Supreme de Justiție, Nadejda Toma.

Prin încheierea din 23 octombrie 2019, a fost admisă cererea președintelui interimar al Curții de Apel Cahul, dispusă strămutarea judecării cauzei penale în ordine de apel de la Curtea de Apel Cahul la Curtea de Apel Comrat.

La 06 noiembrie 2019 conform fișei de repartizare, dosarul nr. 1-15016920-06-1a-29102019 a fost repartizat în mod automat- aleatoriu judecătorului Ștefan Starciuc, cauza fiind numită spre examinare pentru 10 decembrie 2019.

La ședința de judecată din 10 decembrie 2019 nu s-au prezentat: partea vătămată Mincev D., avocatul în interesele inculpatului Vancea D. - Gorlenco Oleg și avocatul în interesele inculpatului Stănilă C. - Stănilă E. care au depus cereri de amânare a ședinței de judecată, astfel, instanța a dispus întreruperea ședinței pentru 28 ianuarie 2020, cu citarea repetată.

Ședința de judecată din 28 ianuarie 2020 a avut loc, s-a dispus cercetarea judecătorească, dezbateri judiciare, dreptul la replici, ultimul cuvânt inculpatului Stănilă C. însă, deoarece a expirat timpul preconizat, a fost anunțată întrerupere pentru 19 februarie 2020, pentru a oferi ultimul cuvânt inculpatului Vancea D.

În ședința de judecată din 19 februarie 2020 a fost pronunțat dispozitivul deciziei iar, pronunțarea deciziei integrale fiind anunțată pentru 18 martie 2020, care a fost amânată pentru 31 martie 2020, iar ulterior pentru 06 aprilie 2020.

La 05 mai 2020 și 08 mai 2020 decizia Curții de Apel Comrat a fost contestată cu recurs de către procurorul Lilia Sîrbu și avocatul Bondarenco O. în interesele părțile vătămate.

La 27 mai 2020 conform fișei de repartizare, cauza penală a fost repartizat în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului, V. Boico, care la 03 iunie 2020 și-a declarat abținere.

Prin încheierea din 04 iunie 2020, a fost admisă cererea de abținere depusă de judecătoriul, Boico V., de la judecarea recursurilor ordinare declarate în cauza penală nr. 1ra-1449/20.

La 04 iunie 2020 conform fișei de repartizare, cauza penală a fost repartizat în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului, A. Țurcan, care la 03 august 2020 și-a declarat abținere.

Prin încheierea din 16 decembrie 2020, Colegiul penal a trimis recursurile ordinare pentru judecare în Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, ședința fiind fixată pentru 19 ianuarie 2021.

Ședința de judecată din 19 ianuarie 2021 nu a avut loc, deoarece judecătorul completului V. Burduh se afla în concediu medical, ședința fiind reprogramată pentru 26 ianuarie 2021.

În ședința de judecată din 26 ianuarie 2021, a fost emisă decizie prin care au fost admise recursurile declarate și dispusă rejudecarea cauzei în aceiași instanță în alt complet de judecată.

La 12 martie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat dosarul la Curtea de Apel Comrat.

La 22 martie 2021 Curtea de Apel Comrat a expediat dosarul la Curtea Supremă de Justiție în vederea soluționării chestiunii privind strămutarea cauzei penale de învinuire a lui Dumitru Vancea și Constantin Stănilă în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 166^1 alin. (2) lit. b), c) din Codul penal pentru examinare în ordine de apel, de la Curtea de Apel Comrat către o altă instanță egala în grad, din motivul imposibilității formării completului de judecată.

Prin încheierea din 29 martie 2021 a fost admisă cererea președintelui interimar al Curții de Apel Comrat, fiind dispusă strămutarea judecării cauzei penale în ordine de apel de la Curtea de Apel Contrat la Curtea de Apel Chișinău.

La 02 aprilie 2021 conform fișei de repartizare, dosarul menționat a fost repartizat în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului, Oxana Robu, iar ședința fiind fixată pentru 13 octombrie 2021.

În ședința de judecată din 13 octombrie 2021 nu s-au prezentat: părțile vătămate Mincev D. și Parfene V., avocatul în interesele inculpatului Vancea D. - Gorlenco Oleg, care au depus cereri de amânare a ședinței de judecată, astfel, s-a constatat imposibilitatea examinării cauzei în lipsa părților absente, fiind dispusă întreruperea ședinței pentru 09 martie 2022.

Ședința de judecată din 09 martie 2022 s-a considerat imposibil de a fi petrecută reieșind din prevederile Dispoziției Comisiei Excepționale a Republicii Moldova nr. 6 din 03 martie 2022 (Covid-19), astfel ședința a fost amânată pentru 29 iunie 2022.

Ședința de judecată din 29 iunie 2022 a fost amânată la solicitarea avocatul în interesele inculpatului Vancea D. - Gorlenco O., pentru 28 noiembrie 2022, care a fost amânată din motivul neprezenței părților vătămate Mincev D. și Parfene V., pentru data de 27 martie 2023.

Ședințele de judecată din 27 martie 2023 și 13 septembrie 2023 au avut loc, a fost audiată partea vătămată Parfene V, ședința fiind întreruptă pentru asigurarea prezenței martorilor de către partea acuzării pentru 06 decembrie 2023.

Ședința de judecată din 06 decembrie 2023, deși părțile s-au prezentat și a fost depusă cerere de amânare din partea avocatului în interesele inculpatului Stănilă C,- Stănila E, aceasta a fost amânată pentru 25 martie 2024 din motivul imposibilității formării completului de judecată deoarece judecătorul Mînăscurtă Ig. a fot delegat la Curtea Supremă de Justiție.

În ședința de judecată din 25 martie 2024 s-au prezentat: procurorul, inculpații Vancea D. și Stănilă C., avocatul părților vătămate Bondarenco O. și avocații inculpaților, nu s-au prezentat: părțile vătămate Mincev D. și Parfene V. care au fost audiate. Ședința a avut loc, martorii prezenți au fost audiați însă, a fost anunțată întrerupere pentru 23 octombrie 2024, cu punerea în sarcina procurorului de a asigura prezența celorlalți martori.

În ședința de judecată din 23 octombrie 2024, nu s-au prezentat părțile vătămate Mincev D. și Parfene V. care au fost audiate, însă ședința a avut loc, martorii prezenți au fost audiați, au fost cercetate probele însă instanța a anunțat întrerupere pentru 05

februarie 2025, cu punerea în sarcina acuzării asigurarea prezenței părților vătămate Vasile Parfene și Dorin Mincev pentru a fi audiate, reieșind din faptul că de către avocații inculpaților au fost contestate declarațiile acestora.

Ședința de judecată din 05 februarie 2025 conform notei informative nu a avut loc, în legătură cu aflarea judecătorului raportor Oxana Robu în concediu anual de odihnă, părțile fiind înștiințate pentru 30 aprilie 2025.

În ședința de judecată din 30 aprilie 2025 s-au prezentat: procurorul, inculpații Vancea D. și Stănilă C., părțile vătămate Mincev D. și Parfene V., avocatul părților vătămate Bondarenco O. și avocații inculpaților, fiind ședință lucrativă, au fost audiate părțile vătămate, admis demersul părții acuzării urmând ca, cauza în ordine de apel ce-i vizează pe inculpați să fie examinată în ordinea procedurii generale, punând în sarcina acuzării asigurarea prezenții martorilor pentru următoarea ședință, ședința fiind întreruptă pentru 15 octombrie 2025.

La 29 septembrie 2025 potrivit ordinului Președintelui interimar al Curții de Apel Centru din 19 septembrie 2025 cu nr. 531-p. activitatea judecătorului Robu Oxana a fost încetată, în legătură cu nepromovarea evaluării externe, fiind dispusă redistribuirea cauzelor aflate în procedura judecătorului Robu Oxana prin intermediul PIGD.

La 28 noiembrie 2025 conform fișei de repartizare repetate, dosarul menționat a fost repartizat în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului, Vitale Pîslariuc, ședința fiind fixată pentru 24 martie 2026.

Ședința de judecată din 24 martie 2026 potrivit certificatului din dosar nu a avut loc, din motivul imposibilității constituirii completului de judecată, următoarea ședință fiind preconizată pentru 16 iunie 2026.

În acest context, reieșind din circumstanțele cauzei și raportul prezentat de Ministerul Justiției, instanța de judecată consideră că termenul de examinare a cauzei penale pendinte nu este unul rezonabil.

Or, având în vedere că, cauza în instanța de fond s-a examinat o perioadă de aproximativ 2 ani și 3 luni (12 octombrie 2015-05 ianuarie 2018), iar pe rolul instanța de apel se află de aproximativ 8 ani și 3 luni (12 aprilie 2018-16 iunie 2026), iar la moment nu este o decizie irevocabilă asupra cazului, instanța de judecată consideră, că a avut loc încălcarea dreptului reclamanților la un proces echitabil și la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

Instanța de judecată consideră că, deși cauza penală este una complexă, acest fapt nu poate justifica un termen de examinare de aproape 10 ani în instanța de fond și instanța de apel. Complexitatea cauzei nu exonerează statul de obligația pozitivă de a organiza procedurile astfel, încât acestea să se finalizeze într-un termen rezonabil. Iar, articolul 2 alin. (2) din Legea nr. 87 prevede expres că reparația se acordă dacă încălcarea nu poate fi imputată exclusiv persoanei care a depus cererea.

În speță instanța reține că majoritatea cazurilor de amânare/întrerupere a termenilor de judecată, la judecarea cauzei în instanța de fond și instanța de apel, nu poate fi imputată exclusiv persoanelor care a depus cererea, adică reclamanților.

Or, instanța evidențiază că, principalele cauze ce au dus la examinarea îndelungată a cauzei este faptul înaintării mai multor abțineri a judecătorilor de la examinarea cauzei,

precum și trimiterea de trei ori a cauzei penale la rejudecare în ordine de apel, iar până în prezent nu este o decizie irevocabilă pe acest caz.

În situații similare, CtEDO menționează că chiar dacă nu este în măsură să analizeze calitatea jurisprudenței instanțelor judecătorești naționale, ea consideră că, deoarece remiterea cauzelor spre reexaminare este de obicei dispusă ca urmare a erorilor comise de către instanțele judecătorești inferioare, repetarea unor astfel de procedee în cadrul unui set de proceduri dezvăluie o deficiență serioasă în sistemul judiciar (a se vedea Wierciszewska v. Poland, nr.41431/98, § 46, 25 noiembrie 2003, și Pavlyulynets v. Ukraine, nr.70767/01, § 51, 6 septembrie 2005).

Prin urmare, data expirării termenului în materia procedurilor penale se termină odată cu o hotărâre definitivă prin care s-a soluționat fondul acuzației, iar aceasta va include orice proceduri, inclusiv cele extraordinare, căi de atac utilizate de partea acuzării, inclusiv acele în anulare sau revizuiri etc.

Având în vedere faptul, că acțiunea civilă a reclamanților se examinează pe rolul instanței mai mult de 9 ani, în total, precum și miza procesului pentru reclamanți (repararea prejudiciilor morale cauzate în urma infracțiunii, încasarea cheltuielilor pentru tratament, etc), precum și faptul, că în perioada cât s-a examinat cauza în instanța de fond și instanța de apel, nu se impută reclamanților tergiversări neîntemeiate, situația dată se prezintă ca fiind încălcarea dreptului reclamanților la un proces echitabil și la judecarea cauzei într-un termen rezonabil.

La caz, nu poate fi reținut argumentul părții pârâte precum că, reclamanții nu și-au valorificat dreptul procedural prevăzut de art. 20 din Codul de procedură penală de a solicita accelerarea procedurii de examinare a cauzei penale și în instanța de apel și recurs, or reclamanții și-a valorificat acest drept în instanța de fond, însă cererea de accelerare a fost respinsă prin încheierea Judecătoriei Cahul din 20 iunie 2016.

Astfel, instanța constată faptul încălcării dreptului reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene la judecarea acțiunii civile în cadrul cauzei penale.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Legea nr. 87, în urma constatării faptului că a fost încălcat dreptul la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, instanța de judecată decide asupra acordării unei satisfacții echitabile de la bugetul de stat în contul reparării prejudiciului moral, material, precum și a costurilor și a cheltuielilor de judecată.

La fel și potrivit art. 2036 alin. (1) și (2) din Codul civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Reclamanții Dorin Mincev și Vasile Parfene au solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 90000 lei pentru fiecare.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, odată ce reclamantului i s-a încălcat dreptul de examinare în termen rezonabil a cauzei, acestuia inevitabil i s-a provocat un prejudiciu moral. În cererea de chemare în judecată reclamanții au invocat că tergiversarea

nejustificată a examinării cauzei penale pe durata a aproximativ 10 ani, a încălcat reclamanților dreptul la un proces echitabil și le-a adus suferințe psihice.

La determinarea prejudiciului moral se ia în considerație principiul general al echității și suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate de Curtea Europeană în spețe similare. Sarcina probării prejudiciului moral nu poate fi pusă pe seama reclamantului și se apreciază individual pentru fiecare caz, luând-se în considerație argumentele ambelor părți în proces și excluzând-se pretenții excesive și vădit exagerate.

Astfel, cu referire la pretenția despre încasarea sumei de 90 000 lei cu titlu de prejudiciu moral pentru fiecare reclamant, instanța de judecată o consideră întemeiată parțial, și apreciază ca fiind necesar a încasa de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Dorin Mincev și Vasile Parfene suma de 50 000 lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, considerând-o ca fiind o compensație echitabilă, reieșind din circumstanțele cazului. La aprecierea cuantumului compensației daunei morale, instanța de judecată a ținut cont de faptul că, acțiunea civilă în cadrul cauzei penale nu a fost examinată, aflându-se la moment în procedura Curții de Apel Centru, la etapă incipientă, or, până la adoptarea unei soluții definitive asupra cazului este o cale lungă. De asemenea, instanța apreciază, că indiscutabil asemenea perioadă îndelungată a dus la suferințe psihice ale reclamanților.

În partea în care solicitările depășesc această sumă, aceasta urmează a fi respinsă ca excesivă, or, reclamanții nu au demonstrat existența unui prejudiciu moral ce ar exceda mărimea compensației stabilit de instanță.

La caz, este de menționat că deși reclamanții în cererea de chemare în judecată au solicitat și încasarea cheltuielilor de judecată în prezenta cauză, a cărui cuantum urmau să îl concretizeze pe parcursul examinării cauzei, nu au concretizat care sunt aceste cheltuieli, fapt pentru care cerința dată se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 236, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Dorin Mincev și Vasile Parfene împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată încălcarea dreptului reclamanților Dorin Mincev și Vasile Parfene la examinarea în termen rezonabil a acțiunii civile în cadrul cauzei penale nr. 1a-707/21 (1-15016920-02-1a-02042021) de învinuire a lui Constantin Stănilă și Dumitru Vancea în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166^1 alin. (2) lit. b) și c) din Codul penal, în perioada 05 aprilie 2017 -12 mai 2026.

Se încasează din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Dorin Mincev suma de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

Se încasează din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Vasile Parfene suma de 50 000 (cincizeci mii) lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei.

În rest, acțiunea se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Președintele ședinței,
judecătorul Mihaela Scripliuc